

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie vissen

Vuurneon

Hemigrammus erythrozonus

Vuurneons zijn vreedzame scholenvissen die het uitstekend doen in een gezelschapsaquarium. Ze vallen op door hun fluorescerend rode streep. Een school vuurneons is dan ook een prachtig gezicht, vooral tegen het groen van een mooi aangeplante bak.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de vuurneon het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De vuurneon is een vrij populaire aquariumvis. Vuurneons behoren tot de familie van de karperzalmen. Het zijn scholenvissen, afkomstig uit de Essequibo rivier in Guyana. Vuurneons zijn bruingrijs tot zilverkleurig met een rode fluorescerende lengtestreep. Ook het voorste deel van de rugvin is rood gekleurd. Vuurneons zijn maximaal vier centimeter lang. Ze kunnen twee tot vier jaar oud worden.

Verschillende varianten

Behalve de standaardvorm bestaan er van de vuurneon ook kweekvormen, waaronder een gouden vuurneon en een albino vuurneon.

Van nature

Vuurneons leven in groepen. Van nature komen ze voor in warm en schemerig zoet water met ruime begroeiing. Dit water is vrij zacht en een beetje zuur. Ze eten wormen, kreeftjes en kleine insecten maar ook planten. Vuurneons hebben een manier om elkaar te waarschuwen als er een roofvis in de buurt is. Ze slaan dan een paar keer achter elkaar snel hun vinnen uit en trekken ze weer in. Daardoor weten de andere vuurneons dat er gevaar dreigt en bovendien houdt het de roofvis op afstand.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquarium komt heel wat kijken. In de Praktische informatie over 'het tropisch zoetwateraquarium' leest u hoe u dat aan kunt pakken en worden de gebruikte termen nader uitgelegd.

U kunt kiezen voor een bak met alleen een groep vuurneons, maar omdat het erg vreedzame visjes zijn kunt u ze ook in een gezelschapsaquarium houden. Kies er dan niet al te grote soorten bij die de vuurneons als voedsel kunnen zien. Omdat vuurneons echte scholenvissen zijn, is aan te raden om tenminste vijf exemplaren te houden, maar liefst meer. Als er ook grote vissen in de bak zwemmen die door de vuurneons als bedreiging worden gezien, zullen de vuurneons meer in een school zwemmen dan als die er niet zijn. Vuurneons vormen geen school met bijvoorbeeld kardinaaltetra's.

Om als school heen en weer te kunnen zwemmen hebben vuurneons open zwemruimte nodig. Ze gebruiken vooral de onderste en middelste waterlaag. Om vuurneons te houden heeft u een aquarium nodig van tenminste 60 centimeter lang.

De watertemperatuur moet tussen 24 en 28 graden Celsius liggen. De pH-waarde (zuurgraad) van het water mag niet te hoog zijn, tussen zes en zeven is het beste. Vuurneons hebben vrij zacht water nodig tot ongeveer acht DH. Een waterfilter en verlichting horen ook tot de basisuitrusting van het aquarium.

Bij een donkere bodembedekking komen de kleuren van de vissen het beste uit. Planten zijn ook nodig zodat de vuurneons voldoende schuilplaatsen hebben. Bovendien houden vuurneons niet van fel licht. Drijfplantjes zorgen voor een wat schemerige verlichting die op de natuurlijke omgeving van de vuurneon lijkt. Ook helpen planten om de waterkwaliteit op peil te houden.

Wilt u kweken met vuurneons dan kunt u het beste een aparte kweekbak gebruiken met water dat een temperatuur heeft tussen 26 en 28 graden Celsius en een hardheid van hoogstens acht DH, liefst lager. De verlichting moet zwak of afwezig zijn om het vrouwtje te stimuleren om eieren af te zetten. Er moeten planten aanwezig zijn om de eieren op af te zetten en als schuilplaatsen voor de jonge vissen. Een eierrooster kan handig zijn zodat de eieren daar doorheen vallen en de ouders er niet bij kunnen.

Verzorgen en hanteren

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer ook de watertemperatuur en verwijder eventuele voedselresten. Haal elke week losse plantenresten weg.

Test geregeld het water met testsetjes die u in de dierenspecialzaak kunt kopen. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat. Bij een goed werkend filter zijn ammonium en nitriet niet meetbaar aanwezig. Nitraat kan het gemakkelijkst uit het water worden verwijderd door water te verversen. Ververs daarom regelmatig, afhankelijk van de gemeten waterkwaliteit. Een richtlijn voor vuurneons is om elke twee weken ongeveer een kwart tot een derde van het water te vervangen.

Maak het mechanische deel van het filter regelmatig schoon door te spoelen in het oude aquariumwater. Maak indien nodig de ruiten schoon met een magneetveger, een krabber of filterwatten.

Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen.

Voeding

Vuurneons eten droogvoer, diepvriesvoer en levend voer zoals watervlooien, *Tubifex* of muggenlarven maar ook plantaardig voer. Laat diepvriesvoer wel eerst ontdooien. Levend voer en diepvriesvoer kunnen soms ziekten overbrengen, dus haal ze bij een vertrouwde leverancier. Pasgeboren vuurneons kunt u hele kleine voerdiertjes geven zoals pantoffeldiertjes of infusoriën. Voer zoveel als de vissen in één tot twee minuten op hebben. Voerresten moeten verwijderd worden omdat ze het water vervuilen. Bewaar het potje droogvoer niet op de lichtkap van het aquarium, want dan wordt het te warm en gaan de vitamines verloren.

Voortplanting

Het onderscheid tussen mannetjes en vrouwtjes is alleen te zien aan de lichaamsvorm. De mannetjes zijn slanker dan de vrouwtjes, die een rondere buik hebben. Het vrouwtje legt per keer zo'n 120 tot 300 eieren. Ze worden afgezet tussen bladeren of boven Javamoos. De eieren mogen niet te fel verlicht worden. Vuurneons kennen geen broedzorg en eten hun eigen eieren ook op. Vang dus de ouders weg of gebruik een eierrooster. Na ongeveer een dag komen de eieren uit. Ongeveer vier dagen na het uitkomen zwemmen de jongen vrij rond. Als de jongen zeven tot negen maanden oud zijn kunnen ze zichzelf voortplanten.

Ziekten en aandoeningen

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastigvallen.

Tekenen van gezondheidsproblemen zijn een doffe of aangetaste huid, geknepen vinnen en een afwijkende manier van zwemmen (bijvoorbeeld schommelend of scheef).

Bij de vuurneon komt soms neontetra ziekte voor, een aandoening die wordt veroorzaakt door de parasiet *Pleistophora hyphessobryconis*. De ziekte wordt ook wel 'Pleistophora' genoemd. Neontetra ziekte wordt verspreid via nieuwe vissen of via levend voer. De vissen krijgen last van vervagende kleuren, rusteloosheid, bobbels op het lichaam, kunnen niet meer goed zwemmen, het lichaam kan krom groeien en uiteindelijk gaat de vis dood. Er is geen genezing mogelijk. Haal levend voer dus altijd bij een vertrouwde leverancier of kweek het zelf, en zet nieuwe vissen liefst eerst in een quarantainebak.

Vuurneons kunnen, net als veel andere aquariumvissen, last krijgen van parasieten. Voorbeelden van parasitaire huidaandoeningen zijn witte stip en fluweelziekte. Op de kieuwen kunnen eencelligen en kieuwwormen voorkomen. Deze laatste zetten zich in de kieuwen vast met haakjes, waardoor het weefsel beschadigt en er infecties ontstaan. Ook in de darmen komen parasieten voor, waaronder verschillende wormen en flagellaten.

Bacteriën kunnen diverse visziekten veroorzaken. Columnaris ziekte lijdt vooral tot aantasting van de huid en kieuwen en kan zich snel uitbreiden tot een ernstige ziekte. Het is lastig te behandelen.

Vissen-TBC is een infectie met *Mycobacterium*, die de organen van de vis aantast. Het kan op de mens worden overgedragen en veroorzaakt dan huidwondjes waartegen antibiotica nodig is. Vissen-TBC kan ook via levende en bevroren voeding worden overgedragen, koop dit daarom bij een vertrouwd adres.

Infecties door bacteriën zijn vaak secundair: ze zijn dan een gevolg van verminderde weerstand (bijvoorbeeld door stress), een beschadigde huid of een aantasting van de slijmlaag van de huid door een slechte waterkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is vinrot. Belangrijk is dus om niet alleen de aandoening te verhelpen, maar vooral ook de primaire oorzaak op te sporen en te corrigeren.

Vaak kunnen vissen door een snelle behandeling weer herstellen. In de dieren- of aquariumspeciaalzaak kunt u terecht voor algemeen advies over ziekten en mogelijke behandelwijzen. Ook vindt u hier enkele middelen om ziekten te behandelen. Zorg er wel voor dat u lang genoeg doorgaat met behandelen, zodat alle ziekteverwekkers gedood worden.

Er zijn in Nederland ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen. Is laboratoriumonderzoek nodig dan kunt u contact opnemen met het visziektenlaboratorium van het WBVR (Wageningen Bioveterinary Research, Lelystad).

In de Praktische informatie over 'Ziekten en aandoeningen bij zoetwatervissen' leest u meer over visziekten.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen specifieke ervaring nodig. Zorg er wel voor dat u zich van tevoren goed laat informeren over het opzetten van een aquarium.

Aanschaf en kosten

Vuurneons kunt u kopen bij de dierenpeciaalzaak. Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken met gezonde dieren komen. Kies de meest actieve vissen. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben en niet mager zijn. Laat de dieren geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden, nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen.

Een vuurneon is een goedkope vis, per stuk bent u anderhalve tot enkele euro's kwijt. De opstartkosten van een aquarium hangen af van de grootte van het aquarium en de gewenste techniek. Terugkerende kosten zijn die voor voer, testsetjes, filtermateriaal en energie voor verwarming en licht. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: november 2018

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl